

STRZAŁ W DZIESIĄTKĘ

Wydanie specjalne

Marzec 2017

*Magazyn uczniowski
Szkoły Podstawowej nr 10
im. św. Stanisława Kostki w Częstochowie*

W NUMERZE

- * Rok 2017 - rokiem dr Władysława Biegańskiego*
- * Otwieramy okna historii – Częstochowa XIX wieku.*
- * Dzień wczorajszy Częstochowy na fotografii.*

AKTUALNOŚCI

- Prezentacja krajów anglojęzycznych.*
- Powitanie wiosny - Konkurs Talentów -III edycja.*
- Podziękowanie za „Mikołajka”.*
- Ogłoszenia i reklamy*

Magazyn uczniowski Szkoły Podstawowej nr 10 im. św. S. Kostki w Częstochowie, ul. Olsztyńska 42.

Zespół redakcyjny: M. Turski, A. Freus, J. Matwin- uczniowie klasy V, VI.

Opiekunowie: p. I. Całus, p. B. Bednarczyk.

ROK 2017 -

ROKIEM WŁADYSŁAWA BIEGAŃSKIEGO

*Wielki Polak, niezwykle człowiek. My – częstochowianie
jesteśmy z Niego dumni!*

Władysław Biegański urodził się w małym miasteczku Księstwa Poznańskiego w Grabowie nad rzeką Prosną 28 kwietnia 1857 roku „jako syn Tomasza i Bibianny. Gdy Władysław miał pięć lat, jego rodzice ze względu na ciężkie warunki bytowe, przenieśli się na ziemie Królestwa Polskiego, do Piotrkowa. Ojciec prowadził warsztat ślusarsko-kowalski, matka zajmowała się domem i wychowaniem dzieci. Ojciec Władysława był człowiekiem pracowitym i przedsiębiorczym, toteż stosunkowo szybko osiągnął dochód, który pozwolił mu na zakup własnego kawałka ziemi we wsi Janów w powiecie piotrkowskim, gdzie wybudował browar.

- W Piotrkowie Trybunalskim Biegański ukończył szkołę średnią. Początkowo nauka szła mu opornie, dopiero w klasie szóstej zaczął się wyróżniać w osiąganych wynikach, a już w siódmej był prymusem. Interesował się historią, geografiami, naukami przyrodniczymi.
- Po maturze, w 1875 roku, bardzo krótko wahał się z wyborem zawodu. Ojciec namawiał go na inżynierię, on wybrał medycynę, gdyż ta bardziej harmonizowała z jego zamiłowaniem do nauk przyrodniczych. Podczas studiów narodziła się jego nowa pasja - filozofia.
- W listopadzie 1880 roku Władysław Biegański otrzymał dyplom lekarza. Przyjął posadę lekarza ziemskiego we wsi Kcynia w guberni kałuskiej, w Rosji. Pracował tam dwa lata, potem wyjechał do Berlina i Pragi, by uzupełnić wykształcenie i zapoznać się z postępami nauk medycznych.

- W 1883 roku Władysław Biegański powrócił do Królestwa Polskiego i osiedlił się w prowincjonalnej i zaniedbanej wówczas Częstochowie, obejmując funkcję lekarza szpitalnego. Poświęcił czas pracy szpitalnej, jednakże co roku publikował kilka prac w czasopismach lekarskich: w „Medycynie” i „Gazecie Lekarskiej”
- W roku 1885 ożenił się z Mieczysławą Rozenfeldówną, piękną i wykształconą córką urzędnika kolejowego. Żona interesowała się pracą literacką męża, robiła korekty i recenzowała jego prac.

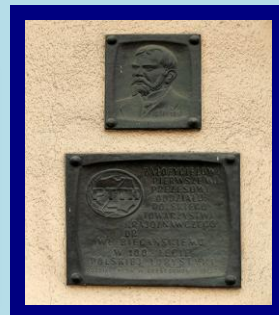

foto: Julia Matwin kl V

Zamieszkali w kamienicy przy ul. Teatralnej (obecnie Al. Wolności)

- Praca wyłącznie lekarska przestała mu jednak wystarczać, toteż po 10 latach wrócił do studiów filozoficznych.
- Pracę lekarza praktyka łączył ściśle z pracą naukową i pedagogiczną. W 1901 roku powołał do życia Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie, którego był przewodniczącym aż do śmierci.
- Władysław Biegański brał także udział w szerokim zakresie pracy społecznej. Był jednym z inicjatorów oraz pierwszym prezesem Częstochowskiego Towarzystwa Dobroczynności dla Chrześcijan. Był również jednym z założycieli Częstochowskiego Oddziału Towarzystwa Higienicznego (1903) i Częstochowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

W wyniku jego starań i pod jego kierunkiem został w roku 1909 opracowany i wydany obszerny „Przewodnik po Częstochowie i okolicy”, Przyczynił się także do założenia biblioteki i Muzeum Krajoznawczego.

fot. Julia Matwin kl. V

- Doktor ma w swoim dorobku również pracę pedagogiczną. Wykładał logikę w I Męskim Gimnazjum Polskim, potem w męskiej szkole średniej, założonej przez Towarzystwo Opieki Szkolnej oraz na Kursach Samokształcenia. Zaowocowało to „Podręcznikiem logiki dla szkół średnich i samouków”, uznanym przez galicyjską Radę Szkolną za najlepszy polski podręcznik logiki.
- Najukochańsza była jednak praca literacka, dla której zawsze znajdował czas. W ciągu 35 lat pracy w Częstochowie ogłosił drukiem 132 prace z zakresu medycyny i filozofii. Dziełem, które nic nie straciło na swojej aktualności, jest zbiór „Myśli i aforyzmy o etyce lekarskiej” (1889).
- Zmarł 29 stycznia 1917 roku w Częstochowie.
Został pochowany na cmentarzu Kule.

fot. Julia Matwin kl. V

WYBRANE CYTATY DR WŁADYSŁAWA BIEGAŃSKIEGO

dedykujemy wszystkim uczniom SP10 :) i nie tylko :)

* „Miej serce i duszę, a będziesz człowiekiem”

* „Kto myśli o swych uczuciach, ten je zabija. Kto myśli o przedmiotach uczuć, ten je podsyca.”

* „Opinie tworzą nie najmądrzejsi, lecz najgadatliwsi.”

* „Jest to złota zasada w życiu:

wymagać mało od świata, a dużo od siebie.”

tu pozostawiamy miejsce na Wasze "złote myśli" :)

CZĘSTOCHOWA w XIX WIEKU

A teraz przenieśmy się do Częstochowy dr Biegańskiego...

19 sierpnia 2016r minęło dokładnie 190 lat
od połączenia starej i nowej Częstochowy w jednolity organizm miejski.

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego

19 sierpnia 1826 roku - po połączeniu Starej i Nowej Częstochowy, gdy Rada Administracyjna wydała stosowne dokumenty, nasze miasto zyskało prawa i przywileje miasta wojewódzkiego. Pierwszym prezydentem został **Józef Gąsiorowski**. Główną ulicą zjednoczonej Częstochowy stała się **ALEJA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY**. Mało kto wie, że podstawę projektu stanowił model paryski (jak Pola Elizejskie w Paryżu) z alejami bulwarami, które wiążą place-skwery. Wytyczono więc dwa place:

*Nowy Rynek (obecnie plac Daszyńskiego),

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego

* Plac św. Jakuba (obecnie plac Biegańskiego),

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego

Pl. Biegańskiego obecnie fot. J. Matwin kl V

W **1828** roku wzniesiono nowy ratusz na obecnym placu Biegańskiego.

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego

Nie powstało jednak trzech z planowanych placów, które lokowano wstępnie w okolicach Jasnej Góry, u jej podnóża, gdzie dziś znajduje się przejście dla pieszych przez ul. Popietuszkę. Stworzeniu tu placu, a co za tym idzie targowiska, sprzeciwili się mieszkańcy Częstochówki. Nowe miejsce targowe stanowiło ekonomiczne zagrożenie dla tradycyjnie pełniącego tę rolę Rynku Wieluńskiego.

Rozwój gospodarczy Częstochowy w XIXw.

Lata 20-te XIX wieku przyniosły rozwój pierwszych większych zakładów: manufaktury tkackiej D. Kronenberga, manufaktury wyrobów blaszanych F. Eperleina .

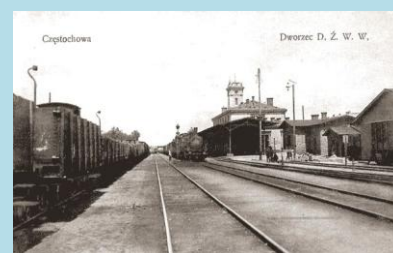
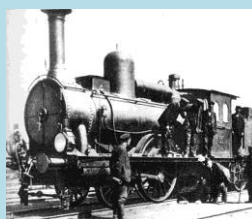
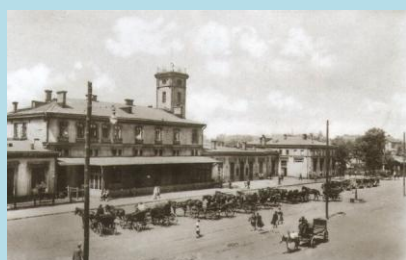
W 1835 roku rozpoczęto budowę szpitala miejskiego przy Alei 17.

W 1840 E. Limprecht założył częstochowski browar.

fot. I Kapica kl. VI

24 kwietnia 1846 roku do naszego miasta została doprowadzona linia kolejowa z Warszawy (droga żelazna Warszawsko-Wiedeńska, popularna "Wiedenska"....tak,tak...to już ponad 170 lat minęło :)

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego

Powstanie kolei nie tylko nasiliło rozwój miasta, które w krótkim czasie stało się ziemią obiecaną nie tylko dla okolicznych mieszkańców wsi i podupadających miasteczek, ale także inwestorów widzących w rosyjskim rynku zbytu szansę na szybkie wzbogacenie się.

W 1852 roku na częstochowskim dworcu kolejowym zainstalowano pierwszy aparat telegraficzny. Od początku lat 70-tych XIXw. w naszym mieście rozpoczyna się rozwój przemysłu. Powstają:

1881 – Farbiarnia i Guziczarnia

1882 – Fabryka Zapatek

fot. www.zapaki.pl

Fabryka Przędzalnicza,

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego

1883 – największa w Polsce Fabryka Wyrobów Jutowych,

1889 – Fabryka Wyrobów Celuloidowych,

1892 – Elektrownia,

1894-95 – trzy odlewnie żelaza,

1896-99 – Huta B. Hantkego.

Magazyn uczniowski Szkoły Podstawowej nr 10 im. św. S. Kostki w Częstochowie, ul. Olsztyńska 42.

Zespół redakcyjny: M. Turski, A. Freus, J. Matwin- uczniowie klasy V, VI.

Opiekunowie: p. I. Całus, p. B. Bednarczyk.

Częstochowa zbudowała w latach 1886–1887 roku pierwszą na ziemiach polskich i drugą w Europie miejską stację elektryczną zasilającą sieć 36 latarni łukowych ulicznego oświetlenia

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego

Wystawa Przemysłowo-Rolnicza w Częstochowie w 1909r.

* W okresie **Powstania Styczniowego** 1863r w okolicach miasta dochodziło do licznych potyczek oddziałów powstańczych z wojskami rosyjskimi. Jasnogórki klasztor był miejscem tajnych spotkań komendantów wojennych, a w szpitalu miejskim leczyło się wielu rannych

Jeśli chcecie dowiedzieć się więcej o Częstochowie w XIXw., jej życiu kulturalnym i nie tylko, zapraszamy do lektury następnego numeru " Strzału w Dziesiątkę" . A teraz zapraszamy na:

Aktualności szkolne

23 marca, godzina 9.00 WIELKA PREZENTACJA!

Spotykamy się w Sali gimnastycznej, by obejrzeć, dotknąć, spróbować! Uczniowie klas II – VI, pod opieką wychowawców, będą prezentować informacje, ciekawostki na temat wylosowanych wcześniej krajów anglojęzycznych. Wiemy także, że będzie można posmakować potraw charakterystycznych na przykład dla Walii, Australii.

Oj, będzie się działo! Nasi dziennikarze już czekają w pogotowiu!

24 marca będziemy obchodzić -nieco spóźnione- Święto Wiosny!

Tego dnia w szkole obowiązują kolorowe i szalone stroje! A na trzeciej godzinie lekcyjnej spotykamy się wszyscy w sali gimnastycznej, by wziąć udział w III Edycji Konkursu Talentów. Będziemy – między innymi – słuchać recytacji wierszy, oglądać pokazy taneczne oraz... niech to na razie pozostanie naszą słoneczną, wiosenną tajemnicą!

PODZIĘKOWAMA!

Serdecznie dziękujemy TYM WSZYSTKIM, którzy wzięli udział w naszej szkolnej akcji charytatywnej! Dzięki Wam –Drodzy Uczniowie, Nauczyciele nasza biblioteka wzbogaciła się o osiem egzemplarzy przygód Mikołajka! Pozwoli to powiększyć naszą ofertę czytelniczną! Czekamy na Was w bibliotece!

Wasze nauczycielki – I. Całus i A. Kwec

OGŁOSZENIA OGŁSZENIA OGŁOSZENIA

UWAGA SZÓSTOKLSIŚCI !

Informujemy, że w bieżącym roku kwiecień jest miesiącem szczególnie radosnym dla szóstoklasistów, ponieważ nie piszą SPRAWDZIANU!

Co prawda sytuacja zmieni się za dwa lata, gdy trzeba będzie sprawdzić WASZĄ wiedzę na zakończenie nauki w szkole podstawowej, ale... na razie cieszyć się swobodą i wiosną!

Redakcja przypomina, że życie ucznia nigdy nie było ustane różami! Dla potwierdzenia naszych słów pozwolimy sobie przytoczyć ogłoszenie zamieszczone w GOŃCU CZĘSTOCHOWSKIM 20 maja 1909 roku.

„ 7-klasowa pensja

LEONII KOMAR

w Częstochowie, ul. Szkolna 13.

Egzamina rozpoczną się

24,25,26 maja i 21,22,23 czerwca."

I co Wy na to ?? A zwróciliście uwagę na niepoprawną obecnie formę „egzamina”?

Jak widać, nasz język wciąż się zmienia !

UWAGA, UWAGA!!!

Wyniki konkursu na prezentację multimedialną o dr Władysławie Biegańskim:

I miejsce - Julia Matwin kl V

II miejsce - Jakub Lewandowski, Jakub Golański kl. IV

III miejsce - Wiktoria Bryniak, Martyna Pośpiech kl. V

Wyróżnienia: Wiktoria Zbroszczyk kl. V, Wiktoria Lazik kl. V, Michał Jeziorowski klV,

Martyna Kubisiewicz kl. V - WSZYSTKIM GRATULUJEMY :)

CHESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ JAK WYGLĄDAŁA
CZĘSTOCHOWA W XIX w.?
WYBIERZ SIĘ SZLAKIEM ZABYTKÓW TECHNIKI .
KONIECZNIE ODWIEDŹ W CZĘSTOCHOWIE
MUZEUM HISTORII KOLEI W CZĘSTOCHOWIE
MUZEUM ZAPAŁEK , MUZEUM GÓRNICTWA RUD ŻELAZA,
MUZEUM CZĘSTOCHOWSKIE

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

W związku z ogłoszeniem przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej rok 2017 rokiem dr Władysława Biegańskiego serdecznie zapraszamy wszystkich uczniów na sesję naukową przygotowaną przez uczniów kl. IV i V na temat:
"Znani częstochowianie - dr Władysław Biegański".

Sesja odbędzie się 3 kwietnia 2017r. o godz. 11.30 w świetlicy szkolnej.

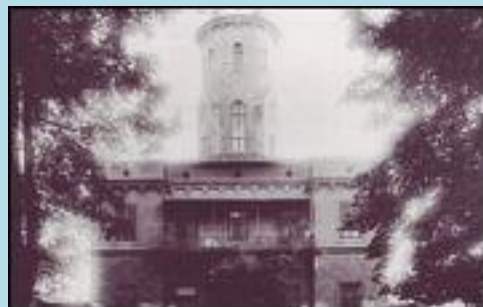
Magazyn uczniowski Szkoły Podstawowej nr 10 im. św. S. Kostki w Częstochowie, ul. Olsztyńska 42.

Zespół redakcyjny: M. Turski, A. Freus, J. Matwin- uczniowie klasy V, VI.

Opiekunowie: p. I. Całus, p. B. Bednarczyk.

Czy znasz swoje miasto ???

Niektóre z tych miejsc znajdują się blisko naszej szkoły :)

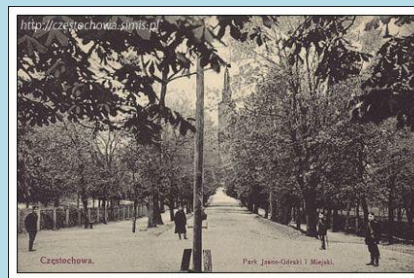

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego i www.staraczestochowa.pl

Magazyn uczniowski Szkoły Podstawowej nr 10 im. św. S. Kostki w Częstochowie, ul. Olsztyńska 42.

Zespół redakcyjny: M. Turski, A. Freus, J. Matwin- uczniowie klasy V, VI.

Opiekunowie: p. I. Całus, p. B. Bednarczyk.

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego i www.staraczestochowa.pl

fot. ze zbiorów Z. Biernackiego i www.staraczestochowa.pl

fot. I. Kapica kl. VI

fot. M. Kaczmarzyk kl. VI

Magazyn uczniowski Szkoły Podstawowej nr 10 im. św. S. Kostki w Częstochowie, ul. Olsztyńska 42.

15

Zespół redakcyjny: M. Turski, A. Freus, J. Matwin- uczniowie klasy V, VI.

Opiekunowie: p. I. Całus, p. B. Bednarczyk.

W związku ze zbliżającymi się

Świątami Wielkanocnymi

Redakcja " Strzału w Dziesiątkę " składa wszystkim
zdrowych, radosnych świąt pełnych spokoju

i rodzinnego ciepła

